

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetésnek.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bőben: Schalek H., Dukas M., Oppalik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyiltér petisora 10 Kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyező szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A védhímlőoltásról.

Noha a legrégebb népek, az indusok és chinaiak előtt sem volt titok, miszerint az egy izben akár természetes, akár pedig mesterséges úton megkapott és átélő himlő további megbetegedések ellen védelmet nyújt és e tapasztalat őket a legkülönfélébb óvintézkedésekre készítette és jóllehet a XVIII. század első tízeiben földrészünkön itt-ott már sikerrel koronázott kísérletek tettek a himlő mérgek rendszeres átvitelével, mégis a mai értelemben vett védhímlőoltás megalapítója és ez által az egész emberiség jöltevője Jenner Edward, a tudós angol orvos volt.

Miután a statisztika a védhímlőoltás rendkívüli sikereit szembevetendő tette — bár e sikerek sem voltak képesek annak elleneseit teljesen elhallgattatni — csakhamar az egyes államok vették kezükbe ezen üdvösnek bizonyult óvintézkedésnek minél szélesebb alapon való foganatosítását úgy hogy manapság a védhímlőoltásra vonatkozó törvények és rendeletek szigorú keresztülvitele legfontosabb és leghalásabb feladatát képezi az összes kulturálmunka egészségügyi kormányainak. És méltán, mert példátlan az orvostudományok történetében, hogy az emberiségnek oly bösz ellensége, mint a himlő, mely versenyre

kelve a világtörténelem legvérengzőbb háborúival, százezrevel szedte áldozatait, majdnem teljesen ártalmatlanná tételt.

Midőn Jenner sok évi tapasztalat után az állati nyirknek hatékonyságát illetőleg védelmi képességét az emberi testre nézve megállapította és a tehén megeredt himlőjéből gyermekeket beoltva az ezekből szedett humanisált nyirkot ismét további oltásokra használta fel, nem tudta egyszersmind kivenni a védhímlőoltás ellenzőnek kezéből a leghatalmasabb fegyvert, melylyel ezek a sikerekben bár dűs, de mégis fiatal intézményt megdönteni és a közvéleményt is annak ártalmas voltáról meggyőzni fáradszóról iparkodtak. Megengedve annyit, hogy az emberi himlő átültetése enyhíti vagy talán meg is gátolja a himlő további fellépését, azt állították ugyanis, hogy ilyenkor különféle lappangó betegség vihető át az egyik emberi testből a másikba és így a védhímlőoltással járó esetleges haszon egy sokkal valószínűbb kár által teljesen lerontatik, mert ezen óvintézkedés az eddigél egészséges emberi testben a himlőnél nem kevésbé végzetes kórokat idézhet elő; a védhímlőoltásnak ekkoráig már felszaporodott lelkes hívei nem csekély ijedelemmel voltak kénytelenek ezen aggodalmak alaposágáról meggyőződni. Míg a legtöbb kórnak ilyenformán megtörténhető átültetése legalább is eldöntetlen ma

radt, addig kétséget nem tűrő módon bizonyult be, miszerint a kórok legborzasztóbbika, a syphilis, melynek mérge nemzedékeket képes csirájában megrontani, az emberi himlő által terjesztetett. A himlőoltás ügye tehát csak akkor ülhetne meg igaz diadalát, midőn a Jenner korszakalkotó találmányát követő évtizedekben a tehénhímlőnyirk (cow-pox) mindinkább kiszorította a kifogásolt humanisált nyirk használatát, míg végre korunkban nemcsak a művelt nyugat államaiban, hanem a közegészségügyi tekintetben meglehetősen hátramaradt balkán államokban is a karról-karra való oltás teljes mellőzésével, kizárólag tiszta állati nyirkkal oltanak.

Belügyi kormányunk egyelőre ragaszkodik még a sürgős módosításra váró 1876 évi XIV. tvcz. idevonatkozó paragrafusaihoz mely beéri a karról-karra való oltással is. Ez manapság, midőn minden község csekély költséggel beszerezheti a szükségéit eredeti állati nyirkot, meghaladott álláspontot képvisel. Ezen törvény akkor keletkezett, midőn az eredeti tehénhímlőnyirk beszerzése sok költséggel járt, így meg kellett nyugodni az oltóorvos elővigyázatában; de ma, midőn a bakteriologia korszakában tisztában vagyunk az iránt, hogy az itt kifejtett legnagyobb elővigyázat is csalódhatik és a kifogástalanul egészséges szülők legegészségesebbnek látszó kisdid gyerme-

A „Muraköz” tárczája

Bűcsu.

Karácsonya nem hullatja levelét,
Az én rózsám színeli a szerelmét.
Elhagyott a csalfaelkü, elhagyott,
Bűbánatok sötét árja elfogott.

Kis galambom, ha még egyszer szeretnél,
Ha még egyszer hókebedre ülnél;
Két karommal ölelve tartanálak,
Fittyet hánynék ennek a nagy világnak!

Fergeteg kél, zápor zúg a nyakamba,
Leszakadt talán az egék kárpítja?
Annyi a víz megmondani sem tudom,
Két szememből könnyek árja zúd folyton.

Elszakított, feltétem a mellemot,
Tépett szívem odavetem teneked.
Játszál vele kedved szerint ezután
Álnok szívű, csúf szemű havis lány!

Terentius.

Madarvilág tavaszszal.

— Egy kis ornithologia. —

Valahányszor töl van, hó és dermesztő hideg, az északi szél sívító zenéje, a hólepel árnyaltan, vakító sikkja s a meleg, melynél állítókérem, két szegény proletárt juttat mindig eszembe: a

czigányt és a madarat. Nem azt a czigányt, ki napkelet fényében ragyogó, női lehelletek bódító illatával teli levegőből béli termekben, vagy éjféli órákon bachus-imádó kompániának húzza a nótát; s nem azt a madarat, mely a szobák melegében hóféhér ujaktól esipegeti a czukrot; hanem azokat, kik rengetegek szélén és rengetegek mélyén fáznak, nyomorogva, éhezve, az öserő szivósságával ragaszkodnak ahhoz, mihez tartoznak — a szabad természethez. A kik a szabad természet bűbájos világában hűs árnyu ligetekért, friss vizű patakoskákért, a feju, deledő és elhaló természet életében nyilatkozó csodás szépségű költészetének öntudatlanul érzelt gyönyöréért; a lombsátrak védő sátráért, az erdő és mezők gazdag területeiért és — a mi csak akkor igazi, ha korlátlan — a szabadságért elszendvedik a tél sanyargató nyomorát, mikor hófúvás miederekbe szorulnak a kormos sátorponyvak s benn könnyeztetni a szemet a sötétben izzó tűzhegyek parázsnak füstje, mit nem kell élesíteni, mert hozzáfér a szakadásokon besivító északi szél, mikor filozophussá lesz az éhes czigány s szájára lebben a proletár-philosophia mondása „jobb az istenölte, mind az emberölte”; mikor az erdőkre lehulló fehér függöny a trágyadombokra, polyvakazlakhoz, kertekbe űzi a madarvilág korlátát, a verebet, a varjút, a sármányt, a bűbös pacsirtát, a harkályt, a czinegét s az erdőben csak a fajtyúk és a császármadár kapar a harasztot; tülyülő süvitéssel húz a fagyos levegőben a kacsa s megverekszik egy-egy sellő tenyérnyi vizért; szombék és czérnatú között nyugszik meg az ösztövrő fogoly, a repezőföldök kinyúló bozótai között bokáig érő hóban sétálnak a krinolinós dámák — a tüzők.

De ha langyos szelek lehellete olvasztja a

havat, megpattan a jég, dagad a rügy, nyílló himbók úde, fűszeres illata oszlik szét a levegőben s a kacagózöld fűből előbű s a napon melengeti fényes pánczéját a bogár: akkor jönnek a nagy urak, a kényes arisztokraták, kik míg a tél volt, télen voltak „hol a pálmák virulnak, a napnak, illatoknak szép hóában”; a piramisok, beduin sátrak, sarga homoktengernek fölfelesülő ibolyaszín egérei lebegtek, gránátligetek fűszeres illatú sátrában nyugodtak meg, vagy a Pó-medenceze csillógó vireiben flúrtétek.

Már január vége felé megjönnek az első mezei pacsirták, februárban mind többen s többen érkeznek a seregélyekkel. A nádas világ e hónap közepéig a seregélyek lekete-seregé. Egy napon leerebbennek rák nagy zsvájjal éjjeli szállásra a nagy ut után. Egy-egy nádi sármány fogadja őket esipegve. Az erdő is kapnak vendéget: az éneklő rigók (Turdus musicus. Linn.) és az erdei pintyek himneji megjönnek. Sokszor már bilegénye is tévednek vissza. Nem sokára megjő kelmélekedő a bibic. Végig repül sebesen a tőszélek pocso-lyái felett, leszáll a zombékos buczkók közé, visszagólvá, tekintgetve jár-ke, aztán elűnik. Mind több és több pár érkezik utána, melyek ott akarják fészekbe rakni a nagy urak és pákosz gyerekek kedves elemőszáját. Az első csak hirtívő volt, ki eljött helyet keresni, mint a hogy eljötték Csáktornyára kaszárnya belyet nézni az az aranygalléros katonák. (Persze, könnyű a biczeknek!) A vízi seregély, a holló, a szarka és az uhu már fészeket építenek februáriusban. A messze arktikus égőv nálunk telelő lakói mind gyorsabban s gyorsabban kezdenek észak felé vonulni. (Folytatjuk.)

A. Lendva. GARRULUS GEANDARIUS.

kének szervezetében is lehetnek olyan anyagok, melyek a karjára oltott gyermeknél súlyos idegen betegséget idézhetnek elő, a legmondosabb elővigyázatnak illetően megbízhatatlansága következtében igazán itt a legfőbb ideje, hogy az általánosan kárhözhatóit karról-karra való oltással mi is végkép felhagyjunk. Sajnos, hogy míg a szomszédos Horvát-Szlavonországban, Boszniában és Szerbiában, híre sincs már a karról-karra való oltásnak, nálunk még nem látják elérkezettnek az időt, a fent említett törvényezik módosítására, illetőleg a kötelező kizárólagos állati nyirakkal való oltás kimondását.

Miután az 1876. évi törvény ez idő szerint még érvényben van, a miniszterium egyelőre álláspontját ezen kérdésben csak annyira változtathatná meg, hogy — mintegy elismerve a tiszta állati nyirk ma már kétségtelenné vált nagy előnyeit és ezekre utalva — meghagyná a törvényhatóságoknak, miszerint területükön lehetőleg az oltás ezen módját hozzák be.

A fő itt az elv; t. i. legalább elvből kimondása annak, hogy az állati nyirakkal való oltásnak minél nagyobb elterjedése, főleg közegészségügyi, de még közigazgatási szempontból is felette kívánatos és elébe helyezendő az oltás másik módjának.

Ha ez megtörtént, akkor hatóságaink és közsegeink tudni fogják köteleességüket. Feltétlenül elismerés illeti azon megyék egészségügyi vezetőit, kik átérzve az itt szóban forgó közegészségügyi érdekek fontosságát, a dolgot erélyesen kezükbe vették és közegeiket megfelelőleg tisztították. És ime, a legtöbb ilyen megyében vagy a szolgabírói hivatal, vagy pedig minden község külön meghozatja a szükséges oltóanyag mennyiségét a nélkül, hogy ezzel összekötött igazán csekély költségek még csak megfontolás tárgyává is tételnének. A mi ismét annak bizonyosságául szolgálhat, hogy ez irányban legelőbb használhat szakközsegeink cél tudatos fellépése.

Soraim azon óhajjal végzem, vajha tartanék az illető kartársak, elkülsimertbeli köteleességüknek hatóságait ezen visszas állapotokról felvilágosítani. Sursum corda!

Dr. PÁPAI HENRIK

Az alispáni jelentésből.

A közegészségügyi állapot a lefolyt időszak első hónapjában, szeptemberben úgy a felnőttek mint gyermekek közt teljesen kedvező volt, októberben a megbetegülések száma már némileg szaporodott, de azért a halálozás nem emelkedett, ezen időn túl a közegészségügyi állapot az időjárás által befolyásoltatván, igen ingadozóvá vált és nagyon változó képet mutatott, januárban pedig az influenzások járványos jellege mellett egyáltalán kedvezőtlennek; ezen állapot tartott február végéig, azon túl javult, úgy, hogy márciusban ismét kielégítőnek, sőt egyes helyeken már teljesen kedvezőnek volt mondható.

Az előfordult különféle kórnekemek közt a légzőszervi bántalmak észleltettek legnagyobb számban, hurutok, tüdőlobok; az influenza habár ismét elárasztotta a megye nagy részét, de lefolyásában általában kevésbé volt súlyos, mint a két év előtti járvány.

A heveny fertőző kórok közül a vörheny 22, a kanyaró 2, vérhas 12, dyphte-

ritis 2, a hagymáz pedig 1 községben és bal-füredi szeretetházban oltott járványos jellegű: a járványokat külön említve vörhenyben M.-Szerdahely, Majorlak-Zsábnik-stb. községek 22373 főnyi lakoszága közül megbetegült 367, a betegek közül meggyógyult 50, meghalt 115, a hónap végén Majorlakon további ápolás alatt maradt 1 (0.5%-t) a többi községben a járvány megszűnt. Vérhas 159 esetben fordult elő, ezekből gyógyulással végződött 135, halállal 24.

Kanyaróban megbetegült 116 (2.95%), kik mind meggyógyultak. Ronszoló toroklobban megbetegült 48 a betegek közül meggyógyult 34, meghalt 14.

A lendvai járásban szemcsés köthártyalobban szenvedők gyógykezelésének felülvizsgálata céljából október hónapban a vármegye főorvosa megvizsgálta Bellatin-czon az oda berendelt és két egyén kivételével mind megjelent betegeket, az illetők állapota kielégítő, a súlyos kóralakok száma csökkent; e járásban a folyó évi ujonczavatas alkalmával a hadkötelesek közt 42 ilyen szembeteg találatot, az illetők, kiknek nagyobb részénél a baj egészen új köreset, azonnal szinte hatósági felügyelet melletti gyógykezelésbe vétettek. A perlaki járásban a szembetegek kezelése az eddigi mód szerint teljesítetik, a súlyos esetek száma itt is csökkent, azonban új esetek felmerülése azon többször említett okból, mert a betegek el nem különíthetők, meg nem akadályozható.

A védőhímlőoltás 1891 évben 40 oltási körben 37 oltóorvos által teljesített; beoltatott összesen 12545 gyermek.

Bonczvizsgálat összesen 45 esetben teljesített, huszonöt ször törvényszéki megbízatás folytán, huszszor pedig rendőri tekintetből. Külső hullaszemle rendőri tekintetből véghezvitetett 35 esetben, súlyos, sérülés bejelentetett 13. Öngyilkosságot 24 egyén követett el.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 23 egyén esett áldozatává.

Népesedési mozgalom adatai a múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi március hó végéig: csáktornyai járásban született 839, meghalt 754, szaporodás 85; perlaki járásban született 876, megh. 906, fogyatkozás 30; letenyei járásban szül. 720, megh. 437, szaporodás 284; alsó-lendvai járásban szül. 922, megh. 826, szaporodás 96

A hasznos házi állatok egészségi állapota minthogy a múlt évben uralgott szájszél- és körmfájás betegség teljesen megszűnt és jelenleg semminemű járvány nincsen, általában jónak mondható.

A vármegye területén 35 fedeztetési állomáson 98 állami mén van elhelyezve.

Az 1892. évi fedezésre bejelentett magán mének megvizsgáltatván, az alsó-lendvaiban 18 a letenyeiben 6 a, e perlakiban 8 és a csáktornyaiban 4 lett tenyészigazolványnyal eddig ellátva.

Zalavármegyében ez időszertint a tankötelesek száma = 73334 Ezek közül: 6-12 éves 25604 fiú, 27288 leány; 13-15 éves 9476 fiú, 10666 leány. Tehát van mindennapi tanköteles 52892, ismétlő tanköteles 20442.

(Folytatjuk).

Különfélék.

— **Adomány.** A király Ő Felsége a nyírölgyi önk. tűzoltó-egyesületnek 50 frtot kegyeskedett adományozni.

— **Eljegyzés.** Meider Lipót eljegyezte mult hó 24-én Zalaujárótt Récei József kedves leányát Juluskát.

— **Csáktornya város képviselő testülete** minap tartott ülésén elhatározta, hogy a »Hattyu« hoz címzett nagyvendéglőjét, valamint az alsó-pusztafai kocsmát e'adja. A »Hattyu« vendéglő kikiáltási ára 25 ezer frtban lett megállapítva.

— **Beliczei templom külső renoválását** és kibővítését befejezték. A torony s a főbejárat, valamint a templomnak keleti oldalán épült megtoldása jó izlésre vall. A renoválás költségei meghaladják a 10 ezer frtot, melyeket maga a templomalap visel.

— **Zágrábi érseki székhely betöltéséről** a zágrábi felhivatalos lap azt jelenti, hogy Rómában sikerült Vasvary hercegprímásnak elszólhatni az akadályokat Vucsetics kanonok kineveztetése ügyében s így Vucseticsnak kineveztetése zágrábi érsekké pár nap múlva publikálva lesz.

— **Esküvő.** Steiner Vilmos leibachi kereskedő mult hó 25-ikén vezette Alsó-Lendván oltárhoz Pollák Lázár alsó-lendvai kereskedő kedves leányát Vilma k. a.

— **Halálozás.** Özv. Weisz Anna csáktornyai városi szülész nő mult hó 29-én 41 éves korában elhunyt. Nyugodjék békével!

— **Óriási jégeső** esett mult hó 30-án délután 4 órakor Csáktornyan. A jég esővel vegyest hullott a feketé fehérből, galambtojásnál nagyobb (10-12 grammos) darabokban. Főleg a gyümölcsfákban tett kárt.

— **Vasuti indóházhoz vezető gyalogut** ügye egy lépéssel előbbre ment, amennyiben a város kérelmére egy vasuti mérnök küldetett ki a gyalogut irányát és költségét megállapítani. Kívánatos volna ennek az ügynek mielőbb való lebonyolítása; a közlekedés megkönnyítésének s ezzel egy a vasuti társaság, mint a város érdekeinek, nemkülönben a közönség kényelmének szempontjaiból.

— **Haramia banda,** melynek elfogatásáról lapunk mult számában emlékeztünk meg, a lopások, rablások, utonállás és gyilkosságok egész sorozatát valja be. Mura-közben, Stayer és Horvátországnak hozzánk közel eső részeiben követték el gaszágaiknak legnagyobb részét. A mura-sz.-mártoni rablógyilkosság tetteseit a helyszínére szállították, ahol körülményesen mindent elmondtak, ami borzszató tettükhöz tartozik.

— **Törvényhatósági bizottságnak** május hó 2-án s folytatva tartandó közgyűlésén felveendő, vidékünket közvetlenül érdeklő tárgyak sorozata: Rob József mura-szerdahelyi lakos felebbezése körgyámi fizetésének megtagadása tárgyában hozott községi határozat ellen. Kotor község képviselő testületének határozata az 1891-iki rév bérből 50 frt összeg elengedése iránt Kotor községnak a husvágás tárgyában alkotott szabályrendelete. Murakirály község képviselő testületének zálogjogtörleszt engedélyező határozata. Kotor község képviselő testületének az ottani temető és vásártér körülkerítésére iránt hozott határozata Perlak község folyamodványa, melyben 4450 frt névértékű regale váltásági kötvénynek a kötményezés alól pótlólag pótlólag feloldását kéri. Jehmied Emil polai lakosnak közmunka váltáság leírása iránt benyújtott folyamodványa. Dr Mangin Károly kir. tanácsos s megyei főorvos Dr Szabó Zsigmond alsó-domborui lakos orvosnak tudori oklevélét kihirdetés végett bemutatja

— **Kömlőtermelés meghonosítása** céljából a földmívelésügyi miniszter országos intéz-

kedéseivel szándékozik tenni és e czéloból felszólította a törvényhatóságokat, hogy hozzá jelentést tegyenek az iránt, mily vidékeken és mily kiterjedésben ütik hazánkban jeienleg a komlótermelést.

Gabonauizlet helyzete. Budapestről írják nekünk: Az időjárás folyton száraz és meleg, széllal vegyes. Az őszi vetések állása igen kedvező. Ugyanez áll a külföldről is. A hangulat a külföldi piacokon lanyha és az irányzat mindenütt csökkenő. A forgalom minthogy a fogyasztók csak a legszükségesebbet veszik, csekély és vontatott és a spekuláció is egészen tetlen. A folytonos árhanysallás e téren azután a lisztpiacz helyzetének javulását is gátolja; ily körülmények között a malmok nagy veszteségre dolgoznak, raktáraik túl vannak halmozva s hogy a nagyobb bajt elkerüljék, üzemiüket beszűntetik. A korpauizlet élénk.

Kávék a kávé, így hát drágulni fog az ára. Legalább ezt írják Triesztből a »Keresők Lapja«-nak. Mint egy ottani nagy kávéczéghoz érkezett távirat mondja; Braziliának, mely pedig tudvalevőleg a világ legelső kávépiacza és termelő országa, az idén mintegy egy millió bállal kevesebb kávétermése lesz mint tavaly volt. Hasonló jelentések érkeznek a többi termelő országokból is.

— **Megyei hírek** Megyénk törvhatósági bizottsága május hó 2-án tartja közgyűlé-

sét, melyen 77 tárgy kerül tárgyalás alá. Ez év első negyedében a megyei gyámoltak száma 25,860 volt. A gyámpénztárban pedig 896,901 frt. volt elhelyezve. — Főispán ur 6 melósága Tallián Andor, so mogy megyei tiszt. szolgabíróit Zalamegye árvaszéki aljegyzőjévé nevette ki. — A je gy z ő i s z i g o r l a t o k Z. Egerszegen május 9 és 10-én fognak megtartatni. —

Márton Sándor főerdészé. Arató Gyula pedig erdészjelöltté nevezetett ki a zalaegerszegi erdőhivatalhoz. — M a t y a s e t z István, muraszombati irnok áthelyeztetett a zalaegerszegi törvényszékhez. — A B a l a t o n h u l l á m z á s á n a k mérése céljából a földmivelési miniszter Keszthelyen limnigraphot fog felállítani. — F ü l ö p J ó z s e f pápai ref lelkész T ö r ö k Vilma sümeghi tanítónőt, — S u j á n s z k y Imre zseliczakisfaludi főerdész Grohman Irma urhölgyet eljegyezte. — Dr. R o s e n b e r g Samu orvos Keszthelyen telepedett le. — Székely Károly teregovai áll. isk. igazgató Krengel Irma n. kanizsai tanítónőt oltárhoz vezelte.

Páratlanul áll a hirlapirólam történetében, hogy egy társadalmi, szépirodalmi és művészeti képes hetilap oly rövid idő alatt hódítsaon tért az olvasó közönség között. mint a »M a g y a r G é n i u s z«. De indokolt is a népszerűség, mely e lapot környezi, mert a gazdag szellemi kincs, a pazar fényvel való kiállítás s művészi kivitelű rajzok oly magas nívóra emelik azt, mely mellett minden hasonló vállalat eltörpül. Az irodalmi barátok meleg rokonszenvvel

tekinthetnek e vállalat erősödésére, mert a »M a g y a r G é n i u s z« valóban a magyar génusz diadalát hirdeti. Melegan ajánljuk olvasóinknak e diszes lapot, melynek előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Fügyelembe véve azon óriási kedvezményeket, melyekkel a kiadóhivatal (Budapest, kerepesi-út 14.) az ujonnan belépő előfizetőket részesíti, azt hisszük, hogy olvasóink közül is sokan fogják ezeket igénybe venni.

— Hazai hírek. Országszerte nagyban készülnek a koronázás 25 éves jubileumának megünneplésére. A főváros példája után a törvényhatóságok tesznek előkészületeket. sőt a magyar tud. akadémia is száz aranyat tűzött ki egy ódai költeményre, mely a magyar alkotmány visszaállítását s L. Ferencz József megkoronázását fogja dicsőíteni. — A r ó m a i bibornoki konzistorium alkalmával nemcsak Vaszary Kolozs hercegprímás, hanem még két más magyar püspök is meg fogja kapni a kardinális méltóságot. — C s á s z k a György. kalcsei érseket Szabadka városa díszpolgárrá választotta. — Schopper Gy. Rozsnyói püspök ápril hó 24-én tartotta aranymiséjét Budapesten a belvárosi plébánia templomban. — K i s - P e s t e n a néhai trónörökös emlékére Rudolf-fogadalmi templomot fognak közadakozásból építeni. — A t ö r t é n e l m i társulat mozgalmat indít még II. Rákóczy Ferencz hamvainak hazaszállítása ügyében. — A s o m o g y - k a p o l y i ref. templomot a villám meggyújtotta s egészen szétrombolta.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

IX. tečaj

Vu Čakovecu 1-ga majusa 1892.

Broj 18.

Š urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tituće se zadržaju novinah, naj se pošiljaju na ime **Mogućnost Jozefa urednika vu Čakovec.**

Redakcija:
Kuzičara Fieshel Filipova kam se predplata i obnove pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvrt leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanu se poleg pogodne i šal računaju.

Od stališov človečanskoga društva.

(Dalje.)

II.

Od mudrome trihjah.

Ima tako zvanih lepih. iliti prilikujućih i takaj rukodelnih navukov. Vu selu lepih prilikujućih navukov spada slikotvorstvo. Ovo postavlja čutljive stvari na jednom ravnem gornjolicu s jednom ali više bojih naprem. Način ovoga napravostavljanja i boje s kojemi se služi, jesu jako razlučae fele.

Kotlonarezje čini to isto po povlečajih i piknjah, koje vu kotlovini (kupfer) zdubene ali narezane jesu; napunjavaju se s farbamami i pritiskavaju se na papir, ali na kaj drugo prikladno.

Kipodubje prilikuje čutljive stvari na svakojačkih truplih, drévu, kamenju i t. d. po nadignjenih prilikah.

Stanjotvorstvo (zidanje) obsnuje i podigne stanja za prebivanja, ali za prilicnost obavljati naše posle i potreboće, koja ne samo trpna i prilicna, nego takaj jesu lepa.

Skladnoglasje (muzika) veseli čutje s lepo razmememi g'asi, koji vngovrstno speļjavaju se. Lepi navuki jesu navlastito za

nasladuvanje, zvan stanjotvorstvaj koje najviše med drugemi služi za naše potreboće.

III

Me-trije i druga posluvanja.

Broj ovih je jako velik i povišava se den na den, ne samo, kajti od vremena do vremena sve više nahadja se, nego po tom takaj, kajti prikladnost ljudih vnoaga vu red mudromestrih je podigla, koja drugač med rukotvorstmi računale se jesu. Mi boćemo rukotvorstva i mudromestrije pod imenom posluvanjih skup vzeti i od njih jeden akoprem nezvršen popisek ovde postaviti, samo za pokazati, kak sva ova dela od vngovrstne hasne jesu.

Jesu pak nekoja dela za nas hraniti. Takva tiraju meštiri i poljodelavci, koji žitek i druga narastja pridelavaju i odhranuju marhu, koja za hranu potrebujemo.

Mlinari, koji žitka na vetro ali vodomelinih meleju; pek nam kruha iz melje peće, mesar nas s mesom, vrtlar nas svakojačkom zeleninom i sadjem obskrbi; kuhar nam jestvine pripravlja; sladko i medopek, vsakojačke slastine zgotavljaju; pivar nam prikrbi pivo, žganjari jako p'lo.

Druga posluvanja zgotavljaju nam opravu: tkalci, suknari, krojači, gumbari i t. d. Za odeti ruke, noge i glavu posluju ru

kavičari, šošari, čičmari, klobučari. Ovim stvara potrebna drugi podavaju. Vuna iz koje sukno i spodobna, koje jesu obćene porob marhe. Ove na svaku dopadnu potreboću obdelavaju krznari, podplatari i kozari.

Za podignuti stanja naša potrebni jesu ciglari, kamenotrci, vapnari, židari i drvađelci, pokrivači, kovači špoljari, tislari, steklari i vnoqi drugi.

Za pol žtvo ponapraviti, potrebni su vnoqi drugi rukotvorniki: lagvar, lončvar, plehoklepec, kostrozvevec, kotlar i t. d. I svakojačko druge potreboće jesu: vurar, vužar, remenar, češljar. — Za prilicnost vnoqih posluje n. pr. kolar, sedlar. — Za zmožnost g'jungjar iliti dragokamenar, srebre nar, zlatotencar, zrcalar, pozlatar.

(Konec.)

Z A B A V A.

Vse od straha.

III.

(Dalje.)

Tak? Ja sam se zacopal vu ljepu Jelicu? To je morebiti istina, a morti i nije.

Veikak ti dokaza za to nemaš. Ali ja imam dokaza, da je i ovu noć tu bil mlad galženjak a pokedob mene, gospodara, nije bilo doma, mora da je bil sa znanjem i privoljenjem, ili bolje rekuć, po živoj želji gospodaricinoj. Ako premišljavam dalje, to nahadjam, da je taj galženjak bil ovdj jedino zaradi gazdarice, zaradi gospe šostarice Horvaticke.

Pri hiži je doduše devojka za zamuž, ali ta devojka i on bukveš dobro znadu, da, dok ja živim, nigdar nebudu mogli biti svoji, kaj vu ostalom niti devojka neželj. Zvun toga sam istoga ovoga noćnoga gosta zimus tak istinski izpratril iz svoje hiže, da mu lje više nije došla na pamet Horvaticova Anka.

Vse anda govori proti jezičljivoj hižnoj svetici, koja je meni tuliko put dala predihavati hrena, a sama bi još više imala razloga prijeti se za nos. Jeli bi onda bilo čudo, da sam se ja premenil?

Ti se pozivaš na moje reći, koje sam ti govoril, dok si još bila mamino zlato. Istina je draga moja, ja sam onak govoril, ali ondašnjoj Trezi; onda si ti doista bila angel, ali vezda si — pozoj. Jeli si me razmela? Pozoj, pozoj!

Sram te bilo, ništarija, završnula je na to črez plać Treza, sram te bilo, kad ti od žene, koja je vu potenju ostarila, ideš sumnjati, da ljubi mladoga detića. Ti si me stim tak zbantual i razjadil, da bi ti pripravna bila nož vu srce porinuti, da bi ga imela pri ruki.

Ti me budeš špetal sbog nevernosti, ti, kojemu je Puničova Magda vu lice rekla, da si se njoj tmajljal, da si joj obećal, nove novene cipele, ako te tri put kušne; kojega sam ja sama v jesen zatekla vu kuruzi gde si hotel zagrliti Mužičevu Katu, a to ti je i ona rekla pred menom, kad sam nadošla. Sram te bilo po tretji put ti velim.

Milostivna gospa, vi se zahman ljutite. Vi samo hoćete, da svojom vikom i tobože merditostum skrijte svoju krivnju. Ali najte misliti, da me budete zasljepili. Kaj ste vi napomenuli o mojoj nevernosti, to je bila samo moja šala. Vu ostalom, vse da je bila istina, to je vse samo bilo pak prešlo.

Vu ov čas mi nemrete nikaj dokazati, a ja vam morem. Ja imam vu ruki proti vam dokaz, kaj bude dones sutra razdrapani, ali za vezda je još prilično nov, izcifran i zaznamenovan slovami.

Vu tom hižu pokucal je negdo na vratih. Treza brže bolje obriše stavlačom suze na očih, poravnala si je rubec na glavi ter je viknula: „unutra“ (herein). Horvatić za to vrème obual si je drugoga cipeliša.

Vu hižu je stupil dečec. Tu njim je goapon majster, poslali su Jelica njihovu tobakevu, kaj su oni snočka pri njoj za boravili.

Horvatić je poćrenil kak kuhani rak. Vzemši tobakeru, rekel je na to de: arcu: „Dobro, dobro, reći hvala“. Dečec je na to otifel.

No, gospone, kaj veliš vezda, završne preobladano Treza. Jeli moreš i vezda ta jiti, da si ne bil pri Jelici?

Jeli bil, jeli ne bil. Krčma je hiža vsakoga. Ali moja hiža nije vsakoga, a najmenje onoga, kojega sam već jedenkrat pretiral iz nje.

Da si prava, i ti bi morala imati toliko poštenja, da goniš oaleko od našega praga onoga, koj se je podstupil reći, gda je od nas odišel, da bolje dela od mene; staroga maštra, i da budem zaradi njegovoga odlazka izgubil vse moje kuntšafte.

A to nije bilo dosta, nego je lopov i za istinu skorom vse ljudi, koji su prvlje pii meni dali delati, kaj su potrebuvali, primamil k svojemu majstru. Molim ja tebe, od česa budemo mi živeli, ako bude to tak dalje terjelo?

A ti još za tim magarcom obnovevaš i prijemlješ ga, gda sam ja ne domaj. Već si petdeset ljet stara, pak se nesramuješ ljubakati s detičom koj je dvajsti dve ljeti star. No, prav je našla siika priliku!

Čuješ, Marko, to je preveć. Vezda moreš govoriti, kaj hoćeš, ja budem s oduřjavanjem tiho, dok ti neizideš s tvojim tobože dokazom pred me.

Evo ti ga, viknul je šoštar, i razširil sa četirimi prstmi pred ženom on běli rubec, vuprvši oštro oči vu nju. Kaj dela ov rubec tu? To je Radikovičov rubec!

More biti, da je. Ja ga nepoznam.

Žena, ne laši. Bude zlo. Jeli je bil snočka ili v neći Radikovič ovdj?

Šoštarica se presenetila. Videći muža, kak běsni, nesme niti pomisliti, da bi rekla, kaj je i kak je. da je najmre Radikovič za istinu bil pri njih i zaprosil Anku, za vezda najprvlje samo pri materi, dok se otec nepodobri.

Ako prizna vezda mužu, da mrzki njemu mladić zahadja proti njegovoj volji vu njegovu hižu, jaj i njoj i siroti Anki. Za se njoj nije ni stalo, ali joj je žal za siromašno kćer.

Grubianski otec sekiral bi je i srdil do zla boga. Bilo bi žalosti i suzah prěk mēre Premislivši vse to, Treza razabra, da nesme pod nikakov načiu odati sinoćnjega boravka Antunovoga.

Nije bil. Makar bi se ti na glavu postavil, ti ne budeš mogel dokazovati, da je bil, kad nije bil. Naj mi s tim dalje dosadjuvati.

Odkud je onda ov rubec vu našoj hiži pod posteljom?

Aha, včček, ve se ja domišljam, kaj ti jaseš tuliko na tom rubcu. To je vse tvoje maslo. Ti znaš dobro, da si kriv pri Jelici, pak bi rad i na me hititi kakvu sumnju, samo da sebe obćuvaš od pravićnih prigovorov.

Ali nebudeš, ne, dragec moj. Vezda sam te vlovila. Vezda moreš brbrati, kaj hoćeš. Ja te nebudem niti poslušala, dok se neopametiš.

To velec obrnula se Treza k vratam, odprla nje i hotela iziti vun iz hiže. Kad je stupila prek praga, nahrupi iz dvorišća pređ nju pucica i na tihom rekla je:

Majstrovice! Dal je detić Antun pozdraviti Anku i vas dal prositi, da pogledate, jeli nije tu gde pi vas ostal njegov běli rubec. Ako je ne pri vas zaboravil, onda ga je negdi drugi zgubil.

Treza je megnula s očmi na dēte, kaj bi tiho bilo, i na hitrom je zalupila vrata. Ali na žalost prekesno: Horvatić je već bil vse čul. Prvlje nego se je majstrovice domislila, kaj bu detetu odgovorila, nahrupil je majster iz hiže, ter je viknul:

Ti se, Marica, nosi, dimo i da mi više naš nosila vu moju hižu poručke od Radikovića. A ti žena, odmah dojdi vu hižu.

(Drugiput dalje).

Napisal:

Glád Ferencs.

KAJ JE NOVOGA?

Darivanje.

Njegovo Veličanstvo je Nyirvölgy (Maškovec) — občinskomu ognjogasnomu društvu 50 forintov daruval.

Moderna ženitba.

Vu Beču vnogo se sad govori i razpravlja o jednoj modernoj ženitbi, koja zaista podaje všim fiškalićom i drugim vućenjakom dosta posla za razmišljanje. Bečki pravdoznanci razbijaju si glavu, kaj budu začeli s tim zanimivim dogodjajom, a ostali vućeni ljudi su zevsema osupnjeni. Stvar je ova. Dēca dvih pre timanih famelijah, su se zarućili, i kak nije bilo niti najmenje přčke za ženitbu, imala se je obaviti svatba za kratko vrème. Na jenkreat, par tjednov pred zdavanjem došlo je pismo od zarućnika, da se odriče zarućnice, da ju ostavlja. Kaj se je med njimi pripetilo? Nikaj — ili bar se nikaj ne veli. Medtemtoga nije urodilo pismo zeljenim rezultatom, ar su roditelji zarućnice izjavili, da nemreju pristati na takovo rešenje, ar bi se tim čast i budućnost devojke uništio. Nigdo se nebi niti približil devojki, koju je zarućnik vu oči zdavanja (vėnćanja) ostavil. A kak pak razpitana žena? zapital je zarućnik. To je kaj drugo odgovorili su mu; nesrećnih ženitbah ima dosta, a to niti iz daleka nesramoti toliko žene, koliko devojku, ako ju zarućnik ostavi. Tak su nagovorili zarućnika, da se vėnća (zdava) i da taki zaišće razpitanje ženitbe, a vu ženitbenom kontraktu vpejljal su paragraf, da se obevde stranjavke odriče eventualnih odstetah ili peneznih potrebuvanjah, ako bi ikada med njimi došlo do razpita. Kontrakt je bil podpisan; zarućnik dal se je zastupati po overovljenom i opunoočenom; zastupniku. Medtemtoga je k vėnćanju (k zdavanju) ipak moral dojti osobno. I on je došel sa svedoki punktum ob opredeljenoj vuri vu cirkvu; Tam je opet prvi put videl zarućnicu poslje dugog vremena. Niti prvlje niti potlji zdavanja nisu govorili nikaj. Po zdavanju i li su iz cirkve svaki svojom putem. Zarućnik, odnosno mladi tovaruž, išel je k svojemu fiškalu, da započme pravdu na razpitanje ženitbe, koja mu se čini vrlo lehka. No tu vezda dohadja najćudnoviteši moment ovog romana: Mlada žena odgovarja po svojem fiškalu, da ona neprivojuje na razstavu, kojoj neima povoda (zroka), već hoće da bude tovarušica svoga muža. — Konec ove izanimive pravde oćekuju s najveksem radoznalošću vsi, kojim je to znano.

Statistika pomora.

Englianske statističke novine pišu, da se broj ljudih, koji vsako ljevo vumiraju, zračunava na 33 milijuna, ter po tom odpada na dan 91.554 persone, 3730 na jednu vuru i 62 na vsaku minutu. Vsaki vudarec našeg bila (žile) označuje smrt jednoga čovėka. Prošećna doba ljudskog života

iznosi 38 ljetah. Fertalj ljudih na svētu vumira pred sedmim ljetom, a polovica pred 17-om ljetom. Od 10 000 personah doživi samo jedna persona 100 ljet; od 500 person doživi jedna do 90, a od 100 jedna do 60 ljetah. Oženjeni ljudi živu duže od neoženjenih, zaradi krednoga življenja. I zanimanje je od velikoga upliva na čovečji život. Od 10000 personah, koje doživu 70 ljet, pripada ih 43 svećenstvu ili politici, 40 gospodarstvu, 33 delavcom, 32 soldačtvu, 29 fiskaličtvu i inžinirstvu, 27 učiteljstvu — a samo 24 doktorstvu.

Opet požar u Beču.

Na sam vuzem po poidan pojavil se je u Beču po sedem dnevnom miru ogenj na nabržju Ferencz Jožefa vu stacunu fabrikanta ambrelah J. Bardacha. Vsa zalihna robe s pohištvoim i drugimi predmeti vu vrédnosti od 30.000 forinti je izgorelo. Hiža je takaj dosta skvarjena. Sumnja je, da je i ov ogenj podmetnut.

Strahovite predsude.

Iz Belgrada o vumorstvo kaprola Konstantinovića javljaju sljedeće: Vu mestu Smederovo dogodila se je sgoda, koja dokazuje vu kak strahovitih se predsudah narod još ondi nahadja. Vu tamošnjoj tvrđavi (festungi) nahadajućem se kanonirskom kaprolu Konstantinoviću Ilijašu senjalo se o petovano, da se izpod nekakve kule vu festungi nahadja veliko blago. Da bi se to blago moglo zdignuti, potrebno je poškopiti, ono mesto s krvjum čovečjeg srca. Dene li se onda čovečeje srce nazad vu telo, najde se ne samo to blago vu velikoj željeznoj škrinji, nego i flaša s čadnovitom vodom, kojom treba samo mrtvo telo poškopiti da mu se življenje povrne. Kaprol je poveril svoju tajnu jednomu kanoniru, imenom Vasi Raduloviću, ter mu je ponudil da naj bi se dal zaklati, da se tak krvjum njegovoga srca zdigne blago. No na vse ponude nije kanonir hotel na to pristati, ar ga Ilijaš nije mogel osvedočiti vu moći čudnovite vode, koja bi mu povrnila življenje. Na to se izjavil Ilijaš sam pripravnim, da se da zaklati, a Vaso je bil opet pripraven, da izpuni želju svog predpostavljenoga. Pred dremi tjedni vu nedelju v noći ob 11 vuri ostavili su obedva potajno festunga, ter su pošli na ono tajno mesto. Kaprol je svojem pajdašu još jeden put podpunoma izbrojil, kaj vse ima včiniti. Za tim si je legel ter si je dal ostrim nožem prerezati pokrake. No a je sam za taj posel nabrusil. Vaso je obavil svoj posel zevsema po prepisu i natputku, izvadil je Ilijašu srce ter je počel kopati. Od noći do jutra kopal je Vaso pred kulom nego zahman, željeznu škrinju i peneze nije mogel najti, ali i flašu s čudnovitom vodom za zbuditi svoga pajdaša nije takaj našel. Truden i preplašen je omeglel na mestu svojega čina. Pred iztražnim sudcem smederevskim pripovedal je čin, kak je ovdi napisani, Srbski kormanj poslal je medtimtoga soldačku iztražu na lice mesta i dala Radulovića hititi vu temnicu (vu vuzu), ar sumnja, da je on izmisil ovu pripovest, ter hotomice s osvete (fantljivosti), zaklal svog kaprola, koga se je hotel rě iti.

Sneg

Javili smo već, da je vsa severna Evropa pokrta sněgom, a da nisu za severom zaostale ni južneže zemlje dokazuju glasi iz Cortine d' Ampezzo, koji javljaju, da je na vuzem onda opal meter visoki sněg. Vu Parizu je takaj dosta snega. Slnograd i vse

alpinske zemlje oblečene su sněgom. — Dok je pri nas novo hladno i zimsko vréme započelo, javljaju iz Čikaga da je ondi spodobna zima, samo još vu vngog strašnešem obliku (formi) bėsnila već spočetka meseca aprila. Vu južnoj Dacoti je od naglo nastale snězne vijavice i oluje zaglavilo je vngog ljudih i marhe. Snelcug Pacificke željeznice, koji je stigel vu Kansas City, bil je obsipan blatom i zevsema je omrzet. Putem ga je vlovil deždj (blaten deždj), jeden od najredkeših pojavah. Ov pojav nastaje tak, da vodena vijavica (ploha) dignu vu zrak prašinu i blato ter njimi zameče predmete. Velike kvare doprineslo je vréme na delanju pri svėtski izložbi, gde je porušilo više stanjah (sgradah) vu vrédnosti od 20 jezer dolarah.

Nekaj za kratek čas.

I.

Šalamonski sud.

Pred jednoga sudca došel je zakonski par (muž i žena), koji akoprem su već deset ljet vu hižnom zakonu živeli, ali bi se radi vezda razpitati.

Jeli imate decu? zapital je sudec.

Imamo, gospodin sudec!

Kuliko?

Tri; dva dečke i jednu pucu; i prav sbog toga došli smo k njim na tužbu. Moja žena rada bi si dvoje dece sebe pridržala a i ja bi rad sebi dvoje dece pridržati.

Jeli budete šteli s mojim sudom zadovoljni biti? zapital je nje sudec.

Oh, budemo gospodin sudec! odgovorili su obedva.

No dobro je anda; vi budete pričekali, dok vam se četvrto deče narodi; onda dojde na vsakoga dvoje dece, ja pak budem onda vre odredil, kak se bute s decom razdelili. Tovarushi bihi su zadovoljni sudom i sudec nije dugo vremena od njih nikaj čal. Napokon za tri ljeta zestal se je s mužom.

No, kak stoji stvar? zapital ga sudec.

Ah, gospodin sudec, od razpitanja nemre biti ni govora.

Još ne?

Još ne, gospodin sudec; ar vezda već imamo petero dece.

Pet? „No onda pak čakajte još“ ba trivel je sudec tovaruša.

II.

Kuma Rega.

Kuma Rega nije bila s onom ljepom křepostjum nadeljena, koja je poznata pod imenom „srpljivost ovčice“. — Siromašen ti Peter l vsaki put me zazebe vu srce, gda se god zmislim, da kuliko krat je pokojna žena Rega tebi hitila vu glavu stubleka, lonea ili ranjglu vu herbet.

Ali se je pak i Bog njoj jenkrat smiloval, da se je kuma Rega jeduć knedlina, — koj se je vu požeraku zastavil — zagutla.

Ljepo su ju pospravili vu raku i odpeljali su nju na kolu vu mesto vekivečnoga mira — na grobje.

Ali oh nesrećal kola su se na jednom velikom kamenu tak jako stepila, da je nesrećni knedlin iz Reginoga požeraka vun skočil, i sbog toga, kajti je Rega opet živele, opal je siromašni Peter vu prezkrainu žalost.

Za jedno lje to je opet ta, ka se prebudila — vumrla. Peter njezin tovaruš je vezda bolje zabil raku, i kad je tužni sprevod došel do mesta gde se je lani goristaja-

nje njegve Rege pripetilo, rekel je tužni Peter kočiu:

Dragi prijatelj! pazi der ovdi, im znas da se je ovdi i lani pripetila velika nesreća.

III.

Mudruvanje deteta.

Kaj ne draga teca ov tvoj ovdi škerlak je coprenski?

Pak zakaj bi bil coprenski?

Zato, da gda god ti ideš k nam, onda moj tatek navěk veli, da pak ide već k nam ta stara copernica.

IV.

Iskrenost.

Kuharica: Ja već nemrem to terpeti dalje, milostivna gospa. Košis me na tuliko već šimfa, da sam priiljena ostaviti ovu hižu.

Gospa: A čim te je opet zbantuval?

Kuharica: Oh — rekel mi je, da sam ja još šločesteša nego su oni gospa.

Napisal:

Glád Ferencz.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Az ebéd. — Obed.

II.

(Dalje. — Tovább.)

— Za pečenkom su štrukle donesli.

A peccsenye után réteat hoztak.

— Štefek je jako rad imel štrukle, ali je malo jel iz nje, ar se je vre najel.

Pista nagyon szeretette a réteat, de keveset evett belőle, mert már jól lakott.

— Zatem su sir pak sad deli na stol.

Azután sajtot meg gyümölcsöt tettek az asztalra.

— Iz toga vre nije jel Štefek.

Abból már nem evett Pista.

— I misil si je da „Vngog ne jeđ.“

Eszébe jutott, hogy „Sokat ne egyél.“

— Vngog jelo naškodi!

A sok étel megárt.

— Po vngogim jelu bi i rad pil Štefek.

A sok étel után inni is szeretett volna Pista.

— Doma svi iz jednog vrča pljeju.

Othton miudnyájan egy korsóból isznak.

— Gospon plebanus su vu kupicu vlejali vodu, tak su pili.

A plébános úr pohárba öntötte a vizet, úgy ivott.

— Štefek je prosil gospona plebanuša, da i njemu nalejeju.

Pista kérte a plébános urat, hogy neki is töltsenek.

— S dobrim tek'm je pil Štefek iz lépe kupice.

Jó ízűen ivott Pista a szép pohárból.

— Na kraj obada su gospon plebanus črnu kavu pili.

Az ebéd végén a plébános úr fekete kávét ivott.

— Od toga nije prosil Štefek.

Abból nem kért Pista.

— Drugda dalje.

Máskor tovább.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7	50
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrż	7	—
Kukoricza	Kuruza	5	20
Árpa	Jecmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	6	—
Sárga »	» zuti	5	25
Vegyes »	» zmésan	5	—

Selyem-grenadineket fekete és egyéb színekben méterenként 95 krtól 9 frt 25 krig 18 különböző fajtában szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is póstatabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaforulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és bérmentve.

Mintakönyvek szabók számára bérmentetlennül.

Öltözetekre való kelmek.

Peruvién és dosking a magas Clerus számára, szabályszerű kelmek cs. és kir. hivatalmekt egyenruhákra, továbbá veterán-, táncos-, tornász-, cseléd-egyenruhákra is, toke- és játékasztalra való posztó, ledén, vízmentes is vadász-kabátokra, moukkelmek, utazó-paladok 4—12 frtig stb.

Aki jutányos, becsületes, tartós, tisztán gyapjú-posztókat, nem pedig a mindenfélől kínálgatott s a szabó fáradságára s költségre sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brűnben

Allandó posztóraktár egy fél millió frton felüli értékben.

Legnagyobb széküldési üzlet a Kontinensen. Figyelmeztetésül! A t. c. közönséget övom azon cégektől, a kik u. n. „maradékokat“ és „szelvényeket“ 3-10 méteres darabokban és u. n. „szelvényeket“ szalonruhákhoz kínálnak. Már ezekből az egyforma hosszúságokból nyilvánvaló a szédélég, mert az ily maradékok stb. nem divatos, elromlott és elárúsíthatlan darabokból vannak vagdalva.

— Az ily pocsek-áru, a melyet ezen cégek 2-od. vagy 3-ad kézből vesznek össze, a vételárnak alig egyharmadát éri meg.

széküldés csak utánvétellel; 10 frton felüli bérmentve.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, 506 3—20. francia nyelven.

Helyiségváltozás.

Tisztelettel van szerencém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletem megnagyobbítása céljából

bátorüzlet- és műhelyemet

f. évi május hó 1-én Varazdon Dráva-utca a „VADEMBER“ szaloda átellenében helyezem át.

Egyuttal bátorokodom szives figyelmébe ajánlani, hogy

fa- és kárpitbutorokon

kivül mindennemű és minőségű

butorszövet, tapeta és függönyöket

is folyton raktáron tartok.

Számos szives rendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

MORAWETZ ADOLF

kárpitos és diszitő, Varazdon.

507 3—3.

BOR-KIVONAT

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatti előállítására, a mely bor a természetes bortól miben sem különbözik ajánlom ezt a jónak bizonyult különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elegendő) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges elvén díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért ve egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

éretik el az én utólérhetetlen Erősítő-Esszenzem által a pálinkánál; ez kellemes és metző ízű ad s csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. kilonként (600—1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívüli ajánlok még esszenciákat Rum, Cognac és Likörök stb. készítéséhez utólérhetetlen minőségben. Utasító vények díjtalanul csomagoltainak a küldeményhez. Árjegyzék díjtalanul.

Pollák Károly Fülöp

Esszenci-különlegességek gyára: Prágában.

Szolid képviselők keresztetnek.

Horgony-Pain-Expeller.

Ben rég jónak bizonyult bedürnyőeltávolítás, kőszvény, tágság-gatás stb. ellen legjobb ajánlajuk a t. c. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindennemű ruha kelmek, fekete és színes kásmérok, kreton, voil, szefir parket, valódi rumburgi és kreász vászon, chiffon, ágy és asztal terítők, mindennemű szőnyeg, selyem, gyapju és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruha-szövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindennemű tugek, gallérok, selyem nyakkendők, hartsnyak, fehér és színes kötő pamut, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett a beszerzési áránál tetemesen olcsóbban adatnak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

A beszerzési áron alól.

Férfi, női és gyermek czipők és kalapok.

Mindennemű ruha kelmek.